

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

02.05.2018 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

[Bloomberg TV](#)

✓ Какви промени ще претърпи пазарът на труда в бъдеще?

Милена Ангелова в Светът е бизнес, 30.04.2018

Трудно е да се каже как точно ще се променят нуждите на пазара на труда в бъдеще, но със сигурност това, което трябва да се направи, е да бъдем по-гъвкави по отношение на квалификацията на човешките ресурси, като това сигурно ще наложи промяна в образователните системи. Това каза Милена Ангелова, зам.-председател на Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК), в предаването „Светът е бизнес“ с водещ Ивайло Лаков.

„Променят се и бизнес моделите. Ето, дори и сега най-голямата компания за таксите не притежава никакви коли – говорим за Uber. Най-голямата компания за търговия Alibaba не притежава никакви складови наличности. Всичко се случва на основата на ноухауто и на управлението на информация.“

Машиностроенето и електротехниката са двата сектора на българския пазар, които имат сериозни позиции на световния и те отчитат сериозен ръст на експорта, тоест те са двигател на българската икономика, а в същото време за тях няма кадри.

„Машиностроителните предприятия се оплакаха, че над 30% от ключовите им човешки ресурси са вече в пенсионна възраст. След 2 години ще бъдат над 50% и в същото време на пазара на труда има глад за над 5 хиляди инженери годишно.“

Тя изтъкна част от причините в краткосрочен план в някои професии да има недостиг на кадри, а в други – излишък:

„Причините са много, но основната е приемът, тъй като теоретично всеки завършващ абитуриент би могъл да постъпи във висше учебно заведение. Тоест имаме повече места за висше учебно образование, отколкото имаме завършващи средно.“

В дългосрочен план проблемът е демографският срив.

Целият коментар вижте във [видеото](#).

[БТВ](#)

✓ Разликата между бедни и богати у нас е над осем пъти

Същевременно показателите на други бивши комунистически държави са доста по-добри от средното за ЕС

През 2017 г. бедните хора у нас са 23,4% от населението, сочат данни на НСИ. Според Евростат България е страната с най-голямо социално неравенство – богатите са с 8,3 пъти по-богати от бедните, докато средното ниво за Европейския съюз е пет пъти.

Статистиката сравнява доходите на 20-те процента от населението с най-високи доходи и 20-те процента с най-ниски.

Показателите на други бивши комунистически държави като Чехия, Словакия, Словения, Естония са доста по-добри от средното за ЕС.

Отново според Евростат всеки трети българин живее в тежки материални лишения, т.е. без стоки и услуги, смятани за базисни за достоен живот.

У нас месечните доходи на 1,131 млн. души са до 600 лв., докато едва 33 хил. получават заплати над 5000 лв. При минимална заплата от 510 лв. една голяма част от населението получава по-малко. Причината е, че в по-бедните региони хората масово се наемат на 4-часов работен ден, макар да работят по осем часа.

На фона на всичко това вчера „Галъп“ публикува свое изследване, според което голяма част от българите са доволни от работата и шефовете си.

Всъщност, откакто сме членове на ЕС, минималната работна заплата е нараснала три пъти, но страната ни има много ниска стартова база, коментира д-р Милена Ангелова, главен секретар на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

За съжаление, някои от регионите са с много нисък жизнен стандарт и там възнаграденията не отговарят на това, което работникът реално изработва от гледна точка на конкурентната среда, добави тя.

Ангелова посочи и друг проблем – липсата на кадри. Само в Монтана има опасност да бъдат загубени 4000 работни места в машиностроителни предприятия, защото над 30% от хората, които работят там, са в пенсионна възраст и няма с какво да бъдат заменени.

Има цели обезлюдени райони, в които и да инвестира някой, много трудно ще се възстанови този демографски дисбаланс, който се е получил, посочи Любен Томев от Института за социални и синдикални изследвания на Конфедерацията на независимите синдикати в България (КНСБ).

По думите му случаи като този от репортажа – когато работници се осигуряват и им се плаща за 4-часов работен ден, а всъщност работят по 8 часа, са измама, но трудно се хващат. Често това се случва и със съгласието на работника, което още повече утежнява ситуацията, посочи той.

Изследването на „Галъп“ показва, че 53% от българите са доволни от заплащането си, но останалите не са и това е огромна част от населението, т.е. няма нищо положително в тази статистика, изтъкна Томев.

Миналата седмица друго изследване показа, че 53% от хората вярват, че с труд може да се успее – това ме притеснява – като че ли в обществото ни няма тази вяра, че трябва да се полага ежедневен труд, липсва дисциплината, мотивацията и на пазара на труда картината наистина е драматична – годишно над 40 хил. души по-малко встъпват на пазара на труда спрямо пенсиониранияте, каза Ангелова.

Не трябва да очакваме държавата да свърши всичко в сферата на образованието, изтъкна Томев. Тук отговорност имат и работодателите, които трябва да инвестират в човешкия потенциал, и хората, които трябва да се грижат за своето образование. Той посочи още, че демографската криза се дължи и на заминаващите в чужбина.

Годишно 4000 души заминават да работят извън страната, което е много по-малко, сравнено със загубата на пазара на труда от демографската криза, посочи Ангелова. В същото време местата във ВУЗ-овете са толкова, колкото завършват средно образование – това е твърде много. Мисля, че това е излишен държавен ресурс, който се влага, за да подготвя кадри с висше образование в специалности като икономика, право, пиар, които след това не могат да застанат в заводите и да бъдат инженери. Ние търсим над 5000 инженери годишно, дори веднага да променим образователната система, резултатите ще дойдат след 5 – 10 години, а след две 50% от инженерите в предприятията ще се пенсионират и няма да могат да работят, изтъкна тя. Единственият изход е да се отвори пазарът на труда и да внасяме кадри.

Много бърземе да решаваме с един замах нещата, контрира Томев. Според него в България още има голям потенциал, при по-добри заплати и условия на труд може да се върнат и хората в чужбина. По-високите заплати просто нямат алтернатива за България, каза той.

Ангелова изтъкна, че според Евростат през 2017 г. ръстът на заплатите е 11%, а на производителността на труда – 1,7%. Бизнесът вече инвестира в кадрите си. Това, което трябва да се направи, са бързи мерки, реформа в образованието и мерки за привличане на мигриралите в чужбина, смята тя.

Вижте целия разговор във [видеото](#).

[АИКБ](#)

✓ НЕДОСТИГЪТ НА РАБОТНА СИЛА ЗАДЪРЖА РАСТЕЖА НА БЪЛГАРИЯ

Работодатели и синдикати обсъдиха мотивационни пакети за подпомагане на кариерната ориентация в дефицитни професии

„Българското машиностроене и електротехника са изключително високо конкурентоспособни на световните пазари и бележат сериозен ръст. Над 30 % от ключовите кадри в тях са на пенсионна възраст. Ако не се предприемат спешни мерки – внос на човешки ресурс в непосредствен план, реформа в образованието – в средносрочен и справяне с демографската криза – в дългосрочен, производството и бизнесът ще се свиват до равнището на наличните човешки ресурси. А това допълнително ще ограничи възможностите на бюджета за ръст на пенсиите и ръст на доходите в бюджетната сфера“ – обобщил предизвикателствата председателят на Управителния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България господин Васил Велев при откриването на кръглата маса за обсъждане на стартови мотивационни пакети за подпомагане на кариерната ориентация в дефицитни за пазара на труда професии.

Представители на работодатели от АИКБ, синдикати от КНСБ и КТ „Подкрепа“ и експерти от Министерство на труда и социалната политика, Министерство на образованието и науката, Агенция по заетостта и Националната агенция за професионално образование и обучение обсъдиха как да се повиши привлекателността на вече идентифицирани ключови професии от четири пилотни бранша – „Машиностроене и металообработване“, „Електротехника и електроника“, „Транспорт и спедиция“ и

„Медицина и услуги за красота и здраве“. Пакетите са ориентирани към работодателите и към търсещите работа, за да ги мотивират да изберат определени търсени професии, включително чрез насърчаване на мобилността. Събитието е част от проект BG05M9OP001-1.011 – 0002 „Постигане на устойчива и качествена заетост посредством подобряване привлекателността на професии със слабо предлагане на пазара на труда в ключови за развитието на българската икономика сектори“, изпълняван от Асоциация на индустриалния капитал в България, в партньорство с представените институции.

„Вече работим в много тясно сътрудничество с Министерство на образованието и науката за стартиране на реформа във висшето образование. Предстои кръгла маса по темата на 8 май. Каквато и реформа да се направи, обаче, резултатите не могат да бъдат чакани по-рано от 5 – 10 години, а хора трябва сега“ – заяви председателят на АИКБ Васил Велев. В последвалата дискуссия той подчерта, че размерът на работната заплата в България нараства с бързи темпове, значително

изпреварващи ръста на производителността на труда и от там – още веднъж необходимостта от по-голямо фокусиране върху повишаване на производителността на труда.

Като основни фактори, влияещи върху привлекателността на професиите и мотивацията, бяха отбелязани гъвкавото работно време, близостта до работното място, заплащането, професионалното обучение и тренингите, актуалността на професията, условията на труд, стабилността и сигурността на заетостта, социален престиж на професията и др. DSC_0586 По думите на ръководителя на проекта д-р Милена Ангелова – главен секретар на АИКБ и вицепрезидент на Европейския икономически и социален комитет, основна задача пред държавните институции, работодатели и синдикати е да разработят съответните политически инструменти и мерки, които да повишат привлекателността към професии със слабо предлагане на пазара на труда, но ключови за развитието на българската икономика. В момента се разработват онлайн базирани програми за обучение за подобряване на адаптивността и насочване на младите хора и безработните лица към тези професии, каза още д-р Ангелова.

Дискусията очерта необходимостта от работа с учениците и техните семейства още от най-ранна възраст за ориентирането им към образование, което да ги квалифицира за дефицитни професии като: инженер, настройчик на машина с цифрово програмно управление, стругар, заварчик, електротехник, техник електронна техника, машинен оператор, машинист, шофьор на ТИР, летец – пилот, спедитор, лекар, акушерка, лаборант, медицинска сестра.

В рамките на проекта първоначално се разработват 16 пилотни модела за изброените дефицитни професии. Внедряването им по предприятия в четирите пилотни бранша се извършва от обучени функционални и браншови експерти, които в момента представят моделите на 28 предприятия от браншовете.

На основа на дискусията ще бъдат изготвени програми и материали за дистанционно обучение, както и политики и инструменти за балансиране на пазара на труда. От НАПОО заявиха готовност и за прецизиране на описанията на дефицитните професии, така че те да бъдат възприети като по-привлекателни. Към МТСП бяха отправени предложения за предприемане на мерки за насърчаване на мобилността на човешките ресурси, както и за насърчаване на по-добри и безопасни условия на труд.

✓ АОБР ОЧАКВА СЪДЕЙСТВИЕ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ ЕВРОДЕПУТАТИ ЗА УСКОРЯВАНЕ НА ОТГОВОРА ОТ ЕК ОТНОСНО ДЪРЖАВНАТА ПОМОЩ ЗА Т. НАР. АМЕРИКАНСКИ ЦЕНТРАЛИ

ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ:

Г-Н АСИМ АДЕМОВ
Г-Н НЕДЖМИ АЛИ
Г-Н НИКОЛАЙ БАРЕКОВ
Г-Н АНГЕЛ ДЖАМБАЗКИ
Г-ЖА ФИЛИЗ ХЮСМЕНОВА
Г-Н АНДРЕЙ КОВАЧЕВ
Г-Н ПЕТЪР КУРУМБАШЕВ
Г-Н ИЛХАН КЮЧУК
Г-ЖА ЕВА МАЙДЕЛ
Г-Н СВЕТОСЛАВ МАЛИНОВ
Г-ЖА ИСКРА МИХАЙЛОВА
Г-Н МОМЧИЛ НЕКОВ
Г-Н АНДРЕЙ НОВАКОВ
Г-Н ГЕОРГИ ПИРИНСКИ
Г-Н ЕМИЛ РАДЕВ
Г-Н СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ
Г-Н ВЛАДИМИР УРУЧЕВ

ОТНОСНО: Жалба на Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) до ЕК, за нарушение правото на общността по чл. 87, § 1 от Договора за създаване на Европейската общност (консолидирана версия) относно държавните помощи

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

С жалба от 14 януари 2017 г. до Европейската комисия представителните организации на национално равнище – Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска стопанска камара – съюз на българския бизнес, Българска търговско-промишлена палата и Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, обединени в Асоциация на организациите на българските работодатели, сигнализираха Комисията за неправомерна държавна помощ при изкупуване от българско държавно дружество („НЕК“ ЕАД) на електрическа енергия от „Ей и ЕС ЗС Марица Изток 1“ ЕООД и „Контур Глобал Марица изток 3“.

Съгласно сключения на 13.06.2001 г. договор, „НЕК“ ЕАД се задължава да изкупува дългосрочно произведената от двете енергопроизводителни дружества електрическа енергия, при условия и цени, които поставят тези електрически централи в по-изгодно икономическо положение спрямо останалите производители на ел. енергия в България.

Посочените договорни условия са нарушение на правото на общността по всички критерии за неправомерна държавна помощ, на чл. 107 ал.1 от Договора за функциониране на ЕС. Ежегодно двете централи изземват 486 млн. лева от домакинствата и бизнеса в България чрез високите си преференциални цени за произвежданата от тях ел. енергия.

До настоящия момент Комисията все още не се е произнесла по молбата ни за установяване на нарушение на чл. 87, §1 от Договора за създаване на Европейската общност (консолидирана версия).

Като председателстващ Асоциацията на организациите на българските работодатели, се обръщам към Вас с молба да съдействате за произнасяне от Европейската комисия по поставения проблем.

С УВАЖЕНИЕ,
БОЖИДАР ДАНЕВ
Изпълнителен председател на БСК
и председател на АОБР за 2018 г.,
по поръчение на АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ

✓ АОБР ОЧАКВА БЪРЗО ОБНАРОДВАНЕ НА ПРОМЕНИТЕ В ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГЕТИКА

ДО
Г-Н РУМЕН РАДЕВ
ПРЕЗИДЕНТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОТНОСНО: ОБНАРОДВАНЕ НА ПРИЕТИЯ НА 26.04.2018 Г. ЗИД НА ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГЕТИКА
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕЗИДЕНТ,

Либерализацията на пазара на електроенергия у нас започна през 2004 година. От гледна точка на съотношението потребители-производители имаме асиметрична либерализация. На свободния пазар участват основно два производителя – АЕЦ Козлодуй и ТЕЦ Марица Изток 2, и рядко – Националната електрическа компания, докато потребителите на пазара са над 50 хиляди фирми. Несъвършенството идва в резултат на факта, че останалите производители получават различни видове субсидии, събирани чрез фиксирана компонента в крайната цена на електроенергията, наречена „Задължения към обществото“. Такива производители са ВЕИ, когенерациите и т. нар. американски централи. В тази връзка, всяка година се събират около 1,5 млрд. лева „ангария“ или помощи за изплащане на субсидиите на тези производители. През миналата година едва около 50% от потребената електроенергия се търгуваше на свободния пазар. По една или друга причина следващата по-голяма стъпка в либерализацията на пазара се отлагаше 14 години.

Българските работодатели от АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ, обединени в Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР), изразяват категорична подкрепа на стъпките за довършване на либерализацията на пазара на електроенергия, една от които бе последната промяна в Закона за енергетика, приета на 26 април 2018 г. Промените в законодателството отразяват част от предложенията на Световната банка, представени публично през юли 2017 г. Световната банка представи проучването си върху електроенергийния сектор в страната и бяха направени редица препоръки за неговото реформиране във връзка с въвеждането на пълна либерализация на пазара. В анализа бяха посочени основните проблеми пред отрасъла и мерките за тяхното преодоляване в съответствие с най-добрите европейски практики.

Новите текстове, разписани в ЗИД на ЗЕ, с вх.№ 854-01-19/27.03.2018 г., са решителна крачка напред в посока повишаване на конкуренцията между производителите, оптимизация на технологичните разходи, повече предлагане на продукти и количества, и пазарна интеграция на производителите с преференциални цени.

България изнася стоки за над 52,2 млрд. лева при 98,6 млрд. лева БВП. Износът ни се осъществява в условията на жестока конкуренция. На тези пазари никой няма преференции, няма субсидии. Ръстът на БВП за 2017 г. е 3,6%. Това е с един процентен пункт над средноевропейския, но в същото време има 11 държави с по-висок ръст. Казваме това, за да подчертаем думата „конкуренция“, която не всички осъзнават. Затова нашата енергетика трябва да върви към пазарни отношения. Иначе сме обречени на „вечни“ субсидии, преференции, ангарии, а икономиката ще има воденичен камък на врата. Да, енергетиката също е част от нашата икономика, но все още е далеч от пазарни отношения.

Промените в закона изискват и пренотификация на механизма за изплащане на субсидиите за ВЕИ, чрез „договори за премия“. Държим да подчертаем, че общият размер на субсидиите няма да се промени. Затова сме убедени и от нашия опит в работата с DG Competition, че пренотификацията ще отнеме 1-2 месеца. Припомняме, че нотификацията на изплащаните в момента преференциални цени за ВЕИ инсталациите бе получена през 2016 година (вместо през 2011 г.) и отне една година, но се забави толкова, защото трябваше КЕВР и МЕ да събират данни за години назад. Що се отнася до нотификацията на държавната помощ за когенерациите – тя още не е стартирала, а се плаща повече от 10 години. Срещу преференциите на комбинираните производители на ток и парно има разследване на ЕК срещу България. „Зелени“ европейци алармираха ЕК и тече разследване. Тази нотификация трябва да бъде довършена. Новоприетият закон е една възможност и причина да се вкара ред в енергетиката и по тези въпроси.

Искаме да изразим и пълното несъгласие с идеите за нови, по-големи размери на преференциите за така наречените малки ВЕИ-та. Такива предложения в закона справедливо не бяха подкрепени на второ четене на ЗИД на ЗЕ в пленарна зала. Тези инсталации са получили двойно държавна помощ – чрез преференциална цена за изкупуване на тяхната електроенергия и субсидии от ДФ Земеделие. Министерството на земеделието изнесе данни през 2015 година, че в повечето случаи инвестициите им се изплащат още между 5-тата и 7-мата година. Напомняме и разследването на ЕК срещу

България за малките ВЕИ-та, заради двойното им финансиране и недопустима държавна помощ. По казуса за възстановяване на високи преференциални цени има и решение на КС по дело 12/2016 година.

УВАЖАЕМИ ГОПОДИН ПРЕЗИДЕНТ,

напомняме още, че през 2015 г. бизнесът плати натрупания дефицит в енергетиката от 800 млн. лева чрез увеличената в резултат на неправилни енергийни политики и/или корупционни практики такса „Задължения към обществото“. Тогава се постигна споразумение с правителството, а и с политическите сили, за мораториум върху всякакви нови субсидирани електропроизводители и изкупуване на електроенергия на непазарни цени. Въпреки това, станахме свидетели на зле прикрито лобиране от депутати от една политическа сила за ново източване на портфейлите на битовите и стопански потребители чрез включване в микса за регулиран пазар на нови генерации с преференциални цени (три пъти над пазарните). С приетия нов Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетика тези опити са обречени на неуспех. Сега е важно бързото влизане на закона в сила, за да имат КЕВР и МЕ достатъчно време да се подготвят за новия регулаторен период от 01.07.2018 г. Затова си позволяваме да отправим молба към Вас за по-бързо обнародване на ЗИД на ЗЕ. На Ваше разположение сме за допълнителна информация при необходимост.

С УВАЖЕНИЕ,

БОЖИДАР ДАНЕВ

Изпълнителен председател на БСК

и председател на АОБР за 2018 г.,

по поръчение на АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ

Investor.bg

✓ Недостигът на работна сила задържа растежа на България

Работодатели и синдикати обсъдиха мотивационни пакети за подпомагане на кариерната ориентация в дефицитни професии

Българското машиностроене и електротехника са изключително високо конкурентоспособни на световните пазари и бележат сериозен ръст. Над 30% от ключовите кадри в тях са на пенсионна възраст. Това е отбелязал председателят на Управителния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев при откриването на кръгла маса за обсъждане на стартови мотивационни пакети за подпомагане на кариерната ориентация в дефицитни за пазара на труда професии, съобщи от Асоциацията.

Ако не се предприемат спешни мерки - внос на човешки ресурс в непосредствен план, реформа в образованието - в средносрочен, и справяне с демографската криза - в дългосрочен, производството и бизнесът ще се свиват до равнището на наличните човешки ресурси. А това допълнително ще ограничи възможностите на бюджета за ръст на пенсиите и ръст на доходите в бюджетната сфера, е допълнил Велев.

Представители на работодатели от АИКБ, синдикати от КНСБ и КТ "Подкрепа" и експерти от Министерство на труда и социалната политика, Министерство на образованието и науката, Агенция по заетостта и Националната агенция за професионално образование и обучение са обсъдили как да се повиши привлекателността на вече идентифицирани ключови професии от четири пилотни бранша - "Машиностроене и металообработване", "Електротехника и електроника", "Транспорт и спедиция" и "Медицина и услуги за красота и здраве". Пакетите са ориентирани към работодателите и към търсещите работа, за да ги мотивират да изберат определени търсени професии, включително чрез насърчаване на мобилността.

Като основни фактори, влияещи върху привлекателността на професиите и мотивацията, на дискусиата са били отбелязани гъвкавото работно време, близостта до работното място, заплащането, професионалното обучение и тренингите, актуалността на професията, условията на труд, стабилността и сигурността на заетостта, социален престиж на професията и др.

Предстои да бъдат изготвени програми и материали за дистанционно обучение, както и политики и инструменти за балансиране на пазара на труда.

News.bg

✓ Недостигът на работна сила задържа растежа на България

Над 30% от ключовите кадри в нашето машиностроене и електротехника са на пенсионна възраст, алармират от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Българското машиностроене и електротехника са изключително високо конкурентоспособни на световните пазари и бележат сериозен ръст, но без сериозни мерки производството ще се свие до сегашното ниво. Според Васил Велев - председател на АИКБ, - необходимите мерки са внос на работници, реформи в образованието в средносрочен план и справяне с демографската криза в дългосрочен план.

Ако не се вземат мерки за развитие и на този бранш, ще има ограничение на възможностите на бюджета за ръст на пенсиите и ръст на доходите в бюджетната сфера, обобщил Велев при откриването на кръглата маса за обсъждане на стартови мотивационни пакети за подпомагане на кариерната ориентация в дефицитни за пазара на труда професии днес. В дискусиата участваха представители на работодатели от АИКБ, синдикати от КНСБ и КТ "Подкрепа" и експерти от Министерство на труда и социалната политика, Министерство на образованието и науката, Агенция по заетостта и Националната агенция за професионално образование и обучение.

Те обсъдиха как да станат по-привлекателни ключови професии от четири пилотни бранша - "Машиностроене и металообработване", "Електротехника и електроника", "Транспорт и спедиция" и "Медицина и услуги за красота и здраве". Пакетите са ориентирани към работодателите и към търсещите работа, за да ги мотивират да изберат определени търсени професии, включително чрез насърчаване на мобилността.

Относно предстоящата реформа в образованието от АИКБ бяха категорични, че резултатите от промените не могат да бъдат чакани по-рано от 5 - 10 години, а хора трябва сега.

Според Васил Велев размерът на работната заплата в България нараства с бързи темпове, които изпреварвали производителността на труда.

Като основни фактори, влияещи върху привлекателността на професиите и мотивацията, бяха отбелязани гъвкавото работно време, близостта до работното място, заплащането, професионалното обучение и тренингите, актуалността на професията, условията на труд, стабилността и сигурността на заетостта, социален престиж на професията и др.

Задачата на институциите, работодателите и синдикатите е да подготвят инструменти, с които да повишат привлекателността към ключови, но слабо предлагани професии на пазара на труда. Това е мнението на д-р Милена Ангелова - главен секретар на АИКБ и вицепрезидент на Европейския икономически и социален комитет, ръководител на съответния проект. В момента се разработват онлайн базирани програми за обучение за подобряване на адаптивността и насочване на младите хора и безработните лица към тези професии, допълни Ангелова.

В рамките на проекта първоначално се разработват 16 пилотни модела за изброените дефицитни професии. Те са инженер, настройчик на машина с цифрово програмно управление, стругар, заварчик, електротехник, техник електронна техника, машинен оператор, машинист, шофьор на ТИР, летец - пилот, спедитор, лекар, акушерка, лаборант, медицинска сестра, гласи информацията, изпратена от АИКБ.

3e-news.bg

✓ Бизнесът: Недостигът на работна сила задържа растежа на България

Работодатели и синдикати обсъдиха мотивационни пакети за подпомагане на кариерната ориентация в дефицитни професии

„Българското машиностроене и електротехника са изключително високо конкурентоспособни на световните пазари и бележат сериозен ръст. Над 30 % от ключовите кадри в тях са на пенсионна възраст. Ако не се предприемат спешни мерки – внос на човешки ресурс в непосредствен план, реформа в образованието – в средносрочен и справяне с демографската криза – в дългосрочен, производството и бизнесът ще се свиват до равнището на наличните човешки ресурси. А това допълнително ще ограничи възможностите на бюджета за ръст на пенсиите и ръст на доходите в бюджетната сфера“ – обобща предизвикателствата председателят на Управителния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България г-н Васил Велев при откриването на кръглата маса за обсъждане на стартови мотивационни пакети за подпомагане на кариерната ориентация в дефицитни за пазара на труда професии.

Представители на работодатели от АИКБ, синдикати от КНСБ и КТ „Подкрепа“ и експерти от Министерство на труда и социалната политика, Министерство на образованието и науката, Агенция по заетостта и Националната агенция за професионално образование и обучение обсъдиха как да се повиши привлекателността на вече идентифицирани ключови професии от четири пилотни бранша - „Машиностроене и металообработване“, „Електротехника и електроника“, „Транспорт и спедиция“ и „Медицина и услуги за красота и здраве“. Пакетите са ориентирани към работодателите и към търсещите работа, за да ги мотивират да изберат определени търсени професии, включително чрез насърчаване на мобилността. Събитието е част от проект BG05M9OP001-1.011 – 0002 „Постигане на устойчива и качествена заетост посредством подобряване привлекателността на професии със слабо предлагане на пазара на труда в ключови за развитието на българската икономика сектори“, изпълняван от Асоциация на индустриалния капитал в България, в партньорство с представените институции.

„Вече работим в много тясно сътрудничество с Министерство на образованието и науката за стартиране на реформа във висшето образование. Предстои кръгла маса по темата на 8 май. Каквато и реформа да се направи, обаче, резултатите не могат да бъдат чакани по-рано от 5 - 10 години, а хора трябва сега“ - заяви председателят на АИКБ Васил Велев. В последвалата дискуссия той подчерта, че размерът на работната заплата в България нараства с бързи темпове, значително изпреварващи ръста на производителността на труда и от там - още веднъж необходимостта от по-голямо фокусиране върху повишаване на производителността на труда.

Като основни фактори, влияещи върху привлекателността на професиите и мотивацията, бяха отбелязани гъвкавото работно време, близостта до работното място, заплащането, професионалното обучение и тренингите, актуалността на професията, условията на труд, стабилността и сигурността на заетостта, социален престиж на професията и др.

По думите на ръководителя на проекта д-р Милена Ангелова - главен секретар на АИКБ и вицепрезидент на Европейския икономически и социален комитет, основна задача пред държавните институции, работодатели и синдикати е да разработят съответните политически инструменти и мерки, които да повишат привлекателността към професии със слабо предлагане на пазара на труда, но ключови за развитието на българската икономика. В момента се разработват онлайн базирани програми за обучение за подобряване на адаптивността и насочване на младите хора и безработните лица към тези професии, каза още д-р Ангелова.

Дискусията очерта необходимостта от работа с учениците и техните семейства още от най-ранна възраст за ориентирането им към образование, което да ги квалифицира за дефицитни професии като: инженер, настройчик на машина с цифрово програмно управление, стругар, заварчик, електротехник, техник електронна техника, машинен оператор, машинист, шофьор на ТИР, летец – пилот, спедитор, лекар, акушерка, лаборант, медицинска сестра.

В рамките на проекта първоначално се разработват 16 пилотни модела за изброените дефицитни професии. Внедряването им по предприятия в четирите пилотни бранша се извършва от обучени функционални и браншови експерти, които в момента представят моделите на 28 предприятия от браншовете.

На основа на днешната дискусия ще бъдат изготвени програми и материали за дистанционно обучение, както и политики и инструменти за балансиране на пазара на труда. От НАПОО заявиха готовност и за прецизиране на описанията на дефицитните професии, така че те да бъдат възприети като по-привлекателни. Към МТСП бяха отправени предложения за предприемане на мерки за насърчаване на мобилността на човешките ресурси, както и за насърчаване на по-добри и безопасни условия на труд.

[Novini 24/7](#)

✓ Недостигът на работна сила задържа растежа на България

Българското машиностроене и електротехника са изключително високо конкурентоспособни на световните пазари и бележат сериозен ръст. Над 30% от ключовите кадри в тях са на пенсионна възраст. Това е отбелязал председателят на Управителния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев при откриването на кръгла маса за обсъждане на стартови мотивационни пакети за подпомагане на кариерната ориентация в дефицитни за пазара на труда професии, съобщи от Асоциацията.

Ако не се предприемат спешни мерки - внос на човешки ресурс в непосредствен план, реформа в образованието - в средносрочен, и справяне с демографската криза - в дългосрочен, производството и бизнесът ще се свиват до равнището на наличните човешки ресурси. А това допълнително ще ограничи възможностите на бюджета за ръст на пенсиите и ръст на доходите в бюджетната сфера, е допълнил Велев. Още по темата Вълчев: Инвестициите все повече ще зависят от наличието на работна сила. Трите сценария за преодоляване на липсата на работна ръка в България. Все по-голям недостиг на специалисти на пазара на труда.

Представители на работодатели от АИКБ, синдикати от КНСБ и КТ "Подкрепа" и експерти от Министерство на труда и социалната политика, Министерство на образованието и науката, Агенция по заетостта и Националната агенция за професионално образование и обучение са обсъдили как да се повиши привлекателността на вече идентифицирани ключови професии от четири пилотни бранша - "Машиностроене и металообработване", "Електротехника и електроника", "Транспорт и спедиция" и "Медицина и услуги за красота и здраве". Пакетите са ориентирани към работодателите и към търсещите работа, за да ги мотивират да изберат определени търсени професии, включително чрез насърчаване на мобилността.

Като основни фактори, влияещи върху привлекателността на професиите и мотивацията, на дискусията са били отбелязани гъвкавото работно време, близостта до работното място, заплащането, професионалното обучение и тренингите, актуалността на професията, условията на труд, стабилността и сигурността на заетостта, социален престиж на професията и др.

Предстои да бъдат изготвени програми и материали за дистанционно обучение, както и политики и инструменти за балансиране на пазара на труда.

[Economic.bg](#)

✓ Работодателите искат по-бърз отговор от ЕК за американските централи

От АОБР се обръщат към българските евродепутати за съдействие

Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) иска съдействие от българските евродепутати относно жалба срещу американските централи, изпратена от тях до Европейската комисия.

Вече близо година и половина работодателите нямат отговор по жалба, подадена до Комисията за неправомерна държавна помощ за двете централи.

На 14 януари 2017 г. четирите национално представени работодателски организации (АИКБ, КРИБ, БСК и БТПП) са сигнализирали Комисията, че НЕК, изкупувайки скъпата електроенергия от „Ей и ЕС ЗС Марица Изток 1“ ЕООД и „Контур Глобал Марица изток 3“, им дава неправомерна държавна помощ.

„Съгласно сключения на 13.06.2001 г. договор, „НЕК“ ЕАД се задължава да изкупува дългосрочно произведената от двете енергопроизводителни дружества електрическа енергия, при условия и цени, които поставят тези електрически централи в по-изгодно икономическо положение спрямо останалите производители на ел. енергия в България“, обясняват организациите.

Работодателите сигнализират, че тези договорни условия са нарушение на правото на общността по всички критерии за неправомерна държавна помощ, позовавайки се на чл. 107 ал.1 от Договора за функциониране на ЕС.

Организациите отдавна наблягат на загубите, до които водят договорите, а именно, че чрез високите си преференциални цени за произвеждания от тях ток, ежегодно двете централи изземват 486 млн. лв. от домакинствата и бизнеса в България. Позицията е изпратена до българските членове на Европарламента.

Работодателите отдавна настояват да се вземат мерки за прекратяване на договорите с американските централи. Преди месец като физически лица ръководителите на четирите национално представителни работодателски организации, членове на АОБР – Божидар Данев, Васил Велев, Кирил Домусчиев и Цветан Симеонов, сезираха по темата и омбудсмана Мая Манолова. В интервю за Есопотис председателят на Управителния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев обясни, че пречки да се прекратят договорите няма.

✓ Работодателите искат по-бърз отговор от ЕК за американските централи

Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) иска съдействие от българските евродепутати относно жалба срещу американските централи, изпратена от тях до Европейската комисия.

Вече близо година и половина работодателите нямат отговор по жалба, подадена до Комисията за неправомерна държавна помощ за двете централи.

На 14 януари 2017 г. четирите национално представени работодателски организации (АИКБ, КРИБ, БСК и БТПП) са сигнализирали Комисията, че НЕК, изкупувайки скъпата електроенергия от „Ей и ЕС ЗС Марица Изток 1“ ЕООД и „Контур Глобал Марица изток 3“, им дава неправомерна държавна помощ.

„Съгласно сключения на 13.06.2001 г. договор, „НЕК“ ЕАД се задължава да изкупува дългосрочно произведената от двете енергопроизводителни дружества електрическа енергия, при условия и цени, които поставят тези електрически централи в по-изгодно икономическо положение спрямо останалите производители на ел. енергия в България“, обясняват организациите.

Работодателите сигнализируют, че тези договорни условия са нарушение на правото на общността по всички критерии за неправомерна държавна помощ, позовавайки се на чл. 107 ал.1 от Договора за функциониране на ЕС.

Организациите отдавна наблягат на загубите, до които водят договорите, а именно, че чрез високите си преференциални цени за произвеждания от тях ток, ежегодно двете централи изземват 486 млн. лв. от домакинствата и бизнеса в България. Позицията е изпратена до българските членове на Европарламента.

Работодателите отдавна настояват да се вземат мерки за прекратяване на договорите с американските централи. Преди месец като физически лица ръководителите на четирите национално представителни работодателски организации, членове на АОБР – Божидар Данев, Васил Велев, Кирил Домусчиев и Цветан Симеонов, сезираха по темата и омбудсмана Мая Манолова. В интервю за Ecomotic председателят на Управителния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев обясни, че пречки да се прекратят договорите няма.

Investor.bg

✓ Работодателите призовават промените в Закона за енергетиката да влязат в сила по-бързо

В писмо до президента на България Румен Радев, работодателските организации изразяват задоволството и съгласието си с направените промени в Закона за енергетиката и настояват за бързото му обнародване. Публикуването в Държавен вестник е важно от една страна за КЕВР, с цел определяне на цените на електроенергията през новия регулаторен период, и от друга за Министерство на енергетиката.

Обръщението на АОБР към президента:

Либерализацията на пазара на електроенергия у нас започна през 2004 година. От гледна точка на съотношението потребители-производители имаме асиметрична либерализация. На свободния пазар участват основно два производителя – АЕЦ Козлодуй и ТЕЦ Марица Изток 2, и рядко – Националната електрическа компания, докато потребителите на пазара са над 50 хиляди фирми. Несъвършенството идва в резултат на факта, че останалите производители получават различни видове субсидии, събирани чрез фиксирана компонента в крайната цена на електроенергията, наречена „Задължения към обществото“. Такива производители са ВЕИ, когенерациите и т. нар. американски централи. В тази връзка, всяка година се събират около 1,5 млрд. лева „ангария“ или помощи за изплащане на субсидиите на тези производители. През миналата година едва около 50% от потребената електроенергия се търгуваше на свободния пазар. По една или друга причина следващата по-голяма стъпка в либерализацията на пазара се отлагаше 14 години.

Българските работодатели от АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ, обединени в Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР), изразяват категорична подкрепа на стъпките за довършване на либерализацията на пазара на електроенергия, една от които бе последната промяна в Закона за енергетика, приета на 26 април 2018 г. Промените в законодателството отразяват част от предложенията на Световната банка, представени публично през юли 2017 г. Световната банка представи проучването си върху електроенергийния сектор в страната и бяха направени редица препоръки за неговото реформиране във връзка с въвеждането на пълна либерализация на пазара. В анализа бяха посочени основните проблеми пред отрасъла и мерките за тяхното преодоляване в съответствие с най-добрите европейски практики.

Новите текстове, разписани в ЗИД на ЗЕ, с вх.№ 854-01-19/27.03.2018 г., са решителна крачка напред в посока повишаване на конкуренцията между производителите, оптимизация на технологичните разходи, повече предлагане на продукти и количества, и пазарна интеграция на производителите с преференциални цени.

България изнася стоки за над 52,2 млрд. лева при 98,6 млрд. лева БВП. Износът ни се осъществява в условията на жестока конкуренция. На тези пазари никой няма преференции, няма субсидии. Ръстът на БВП за 2017 г. е 3,6%. Това е с един процентен пункт над средноевропейския, но в същото време има 11 държави с по-висок ръст. Казваме това, за да подчертаем думата „конкуренция“, която не всички осъзнават. Затова нашата енергетика трябва да върви към пазарни отношения. Иначе сме обречени на „вечни“ субсидии, преференции, ангарии, а икономиката ще има воденичен камък на врата. Да, енергетиката също е част от нашата икономика, но все още е далеч от пазарни отношения.

Промените в закона изискват и пренотификация на механизма за изплащане на субсидиите за ВЕИ, чрез „договори за премия“. Държим да подчертаем, че общият размер на субсидиите няма да се промени. Затова сме убедени и от нашия опит в работата с DG Competition, че пренотификацията ще отнеме 1-2 месеца. Припомняме, че нотификацията на изплащаните в момента преференциални цени за ВЕИ инсталациите бе получена през 2016 година (вместо през 2011 г.) и

отне една година, но се забави толкова, защото трябваше КЕВР и МЕ да събират данни за години назад. Що се отнася до нотификацията на държавната помощ за когенерациите – тя още не е стартирала, а се плаща повече от 10 години. Срещу преференциите на комбинираните производители на ток и парно има разследване на ЕК срещу България. „Зелени“ европейци алармираха ЕК и тече разследване. Тази нотификация трябва да бъде довършена. Новоприетият закон е една възможност и причина да се вкара ред в енергетиката и по тези въпроси.

Искаме да изразим и пълното несъгласие с идеите за нови, по-големи размери на преференциите за така наречените малки ВЕИ-та. Такива предложения в закона справедливо не бяха подкрепени на второ четене на ЗИД на ЗЕ в пленарна зала. Тези инсталации са получили двойно държавна помощ – чрез преференциална цена за изкупуване на тяхната електроенергия и субсидии от ДФ Земеделие. Министерството на земеделието изнесе данни през 2015 година, че в повечето случаи инвестициите им се изплащат още между 5-тата и 7-мата година. Напомняме и разследването на ЕК срещу България за малките ВЕИ-та, заради двойното им финансиране и недопустима държавна помощ. По казуса за възстановяване на високи преференциални цени има и решение на КС по дело 12/2016 година.

В АОБР членуват четирите национално представителни работодателски организации – БСК, АИКБ, КРИБ и БТПП. В момента ротационен председател на организацията е изпълнителният председател на БСК Божидар Данев.

Factor.bg

✓ Работодателите притеснени от президентско вето върху Закона за енергетиката

Много е важно новите промени в Закона за енергетиката да влязат бързо в сила, за да имат КЕВР и Министерство на енергетиката достатъчно време да се подготвят за новия регулаторен период от 1 юли. Затова от Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) се обръщат с молба към президента Румен Радев да обнародва измененията и допълненията. Позицията е подписана от четирите работодателски организации, които приветстват дългоочакваните промени в сектора. „Имаме сигнали, че засегнати от реформите среди, свикнали на непазарни отношения и печалби от обществото, ще се опитат да му внушат (на президента – бел.ред) да наложи вето“. Това обясни пред Ecopotic.bg председателят на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев. Според него съпротивата от привилегировани страни може да забави въвеждането на измененията. Велев добави, че по тази причина работодателите са решили да изпратят общата молба до президента. Той каза още, че Радев има двуседмичен срок да обнародва промените и всеки ден е важен, тъй като има много работа до 1 юли.

Организациите изразяват и пълното несъгласие с идеите за нови, по-големи размери на преференциите за така наречените малки ВЕИ-та. Те бяха предложени от народния представител от БСП Таско Ерменков, но не минаха на второ четене в парламента. Работодателите смятат, че е справедливо подобни предложения да не се подкрепят. Тези инсталации са получили двойно държавна помощ – чрез преференциална цена за изкупуване на тяхната електроенергия и субсидии от ДФ „Земеделие“. Те цитират и данни на Министерството на земеделието, изнесени през 2015 г., че в повечето случаи инвестициите на ВЕИ-тата се изплащат още между 5-тата и 7-мата година. „Напомняме и разследването на ЕК срещу България за малките ВЕИ-та, заради двойното им финансиране и недопустима държавна помощ. По казуса за възстановяване на високи преференциални цени има и решение на КС по дело 12/2016 година“, пише още в писмото.

Важни обществено-икономически и политически теми

Investor.bg

✓ Финансовото министерство очаква бюджетен излишък от 1,3 млрд. лв. към април

За подобрението на бюджетното салдо през месеца допринасят и възстановените суми от ЕК в частта на помощите Министерство на финансите очаква салдото по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа към април 2018 г. да бъде положително в размер на 1,3 млрд. лв. (1,3 % от прогнозния БВП). За сравнение салдото по КФП към април 2017 г. бе излишък в размер на 1,6 млрд. лв. (1,6 % от БВП), показват предварителните данни и оценки на Министерството. Април традиционно се характеризира с превишение на приходите над разходите по КФП поради спецификата на данъчния календар. За подобрението на бюджетното салдо през месеца допринасят и възстановените суми от ЕК в частта на помощите.

Приходите и помощите по КФП към април 2018 г. се очаква да бъдат в размер на 12,9 млрд. лв. (33,9 % от годишния разчет), като спрямо април 2017 г. се отбелязва ръст от 924,8 млн. лева. Ръстът спрямо предходната година се дължи основно на по-високите данъчни и неданъчни приходи, които нарастват с 996,5 млн. лв. (8,6 %), докато постъпленията от помощи остават по-ниски от отчетените за същия период на предходната година.

Разходите по консолидираната фискална програма (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към април 2018 г. са в размер на 11,6 млрд. лв., което е 29,5 % от годишния разчет. За сравнение разходите по КФП за същия период на 2017 г. бяха в размер на 10,4 млрд. лв. Номиналното нарастване се дължи както на по-високия размер на разходите по националния бюджет, така и на нарастването на разходите по сметките за средствата от Европейския съюз. Ръстът на

разходите по националния бюджет се дължи основно на по-високия размер на здравноосигурителните и социалните плащания (базов ефект при разходите за пенсии от увеличението от юли 2017 г. и увеличението на две стъпки през 2017 г. на размера на минималната пенсия от юли и октомври), по-високите разходи за персонал (основно поради увеличението на възнагражденията на педагогическия персонал в системата на средното образование и др., докато по сметките за средства от ЕС нарастват основно капиталовите разходи.

Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена към 30.04.2018 г. от централния бюджет, възлиза на 390,2 млн. лв., което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС.

По данни от месечните отчети на първостепенните разпоредители с бюджет салдото по КФП на касова основа към месец март 2018 г. е положително в размер на 592,7 млн. лв. (0,6 % от прогнозния БВП) и се формира от излишък по националния бюджет в размер на 880,2 млн. лв. и дефицит по европейските средства в размер на 287,6 млн. лева. Основните фактори за формиране превишението на приходите над разходите към месец март са добрите параметри по изпълнението на данъчните и осигурителните приходи по националния бюджет.

Постъпилите приходи и помощи по КФП към март 2018 г. са в размер на 9,2 млрд. лв., или 24,1 % от годишните разчети. Съпоставени със същия период на предходната година, данъчните и неданъчните приходи нарастват с 621,1 млн. лв. (7,3 %), докато постъпленията от помощи са по-ниски.

Общата сума на данъчните постъпления, вкл. приходите от осигурителни вноски, възлиза на 7,8 млрд. лв., което представлява 25,1 % от планираните за годината приходи. Съпоставено с данните към месец март 2017 г. данъчните постъпления нарастват номинално със 7,4 % (539,8 млн. лева).

Приходите от преки данъци са в размер на 1,5 млрд. лв. или 25,2 % от предвидените в разчетите за годината, като спрямо същия период на предходната година нарастват със 122,4 млн. лева (9,2 %).

Приходите от косвени данъци са в размер на 3,8 млрд. лв., което е 25,3 % от разчетите за годината. Съпоставено с данните към март 2017 г., постъпленията в групата нарастват със 115,3 млн. лв. (3,1 %). Постъпленията от ДДС са в размер на 2,6 млрд. лв., или 26,2 % от планираните. Размерът на невъзстановения ДДС към 31.03.2018 г. е 70,8 млн. лева. Приходите от акцизи възлизат на 1,2 млрд. лв. (23,2 % от разчетените за годината). Постъпленията от мита са 63,8 млн. лв. или 33,5 % от разчета за годината.

Постъпленията от други данъци (вкл. имуществени данъци и др. данъци по ЗКПО) са в размер на 330,0 млн. лв. или 30,1 % изпълнение на годишните разчети.

Приходите от социално и здравноосигурителни вноски са 2,2 млрд. лв., което представлява 24,3% от разчетените за годината. Съпоставено със същия период на предходната година, приходите от осигурителни вноски нарастват номинално с 14,6 % (282,2 млн. лева).

Неданъчните приходи са в размер на 1,3 млрд. лв., което представлява 26,7 % изпълнение на годишните разчети.

Приходите от помощи са в размер на 136,2 млн. лева.

Разходите по КФП (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към март 2018 г. възлизат на 8,6 млрд. лв., което е 21,9 % от годишните разчети. За сравнение, разходите по КФП за същия период на 2017 г. бяха в размер на 7 780,6 млн. лева. Номиналното нарастване се дължи както на по-високия размер на разходите по националния бюджет, така и на нарастването на разходите по сметките за средствата от Европейския съюз. Ръстът на разходите спрямо същия период на 2017 г. е основно поради по-високия размер на социалните плащания, свързан с базов ефект при разходите за пенсии от увеличението им от юли 2017 г. и увеличението на две стъпки през 2017 г. на размера на минималната пенсия (от юли и октомври), по-високи разходи за персонал (основно поради увеличението на възнагражденията на педагогическия персонал в системата на средното образование) и нарастването на капиталовите разходи (основно по сметките за средства от ЕС).

Нелихвените разходи са в размер на 7,9 млрд. лв., което представлява 21,3 % от годишните разчети. Текущите нелихвени разходи към март 2018 г. са в размер на 7 378,6 млн. лв. (23,7 % от разчета за годината), капиталовите разходи (вкл. нетния прираст на държавния резерв) възлизат на 554,1 млн. лв. (9,0 % от разчетите към ЗДБРБ за 2018 г.). Предоставените текущи и капиталови трансфери за чужбина са в размер на 6,9 млн. лв. Лихвените плащания са в размер на 378,4 млн. лв. или 52,4 % от планираните за 2018 година.

Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена към 31.03.2018 г. от централния бюджет възлиза на 308,2 млн. лв.

Размерът на фискалния резерв към 31.03.2018 г. е 10,1 млрд. лв., в т.ч. 9,5 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 0,6 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други.

✓ За една година парите в обращение се увеличиха с над 11 %

За първите три месеца са регистрирани близо 5500 фалшиви чужди банкноти, отчете БНБ

В края на март парите в обращение достигнаха 15,247 млрд. лева, като за една година се увеличиха с 11,32% (1,550 млрд. лева), отчитат в Българската народна банка.

За сравнение през предходния едногодишен период (март 2016 г. – март 2017г.) нарастването беше по-високо и като абсолютна стойност (1,605 млрд. лева, и в процентно отношение (13,28%).

Пари в обращение (март 2013 г. – март 2018 г.)

Източник: БНБ

През първото тримесечие на 2018 г. динамиката на парите в обращение следваше ясно очертаната през годините сезонност. За този период от годината е характерен отрицателен емисионен резултат, намиращ израз в намаление на парите в обращение спрямо края на предходната година, показва анализът на централната банка.

През първите три месеца на тази година парите в обращение намаляха с 2,90% (455,8 млн. лева) в сравнение с края на миналата година.

Намалението им е с 0,32 процентни пункта по-ниско от отчетеното за първото тримесечие на 2017 г. В рамките на разглеждания период през март беше отчетено месечно увеличение от 1,42% на парите в обращение, което обаче не можа да компенсира намалението през януари и февруари.

Пари в обращение

(млн. лв.)

	31 март 2017 г.	31 декември 2017 г.	31 март 2018 г.
Пари в обращение – общо, в т.ч.	13 697.2	15 703.2	15 247.4
Банкноти	13 372.2	15 333.2	14 867.5
Разменни монети	317.6	362.4	372.3
Възпоменателни монети	7.4	7.6	7.6

Източник: БНБ

В края на март дялът на банкнотите в общата стойност на парите в обращение е 97,51%, като през първото тримесечие на годината той е намалял с 0,13 процентни пункта спрямо края на декември 2017 г.

Средната по стойност банкнота в обращение в края на първото тримесечие възлиза на 34,95 лева, което представлява увеличение с 1,10 лева спрямо края на 2017 г. За една година стойността ѝ се е повишила с 1,66 лв., или с 4,98%, вследствие на по-високия темп на нарастване в паричното обращение на броя банкноти от 50 и 100 лева в сравнение с останалите купюри и продължаващата постепенна замяна на двулевова банкнота с монета.

Парите в обращение надхвърлят 15 млрд. лева в края на септември

Към 31 март дялът на разменните монети в стойността на парите в обращение е 2,44%, като през първото тримесечие той е нараснал с 0,13 процентни пункта спрямо края на четвъртото тримесечие на предходната година.

Средната по стойност разменна монета в обращение в края на миналия месец се запазва на ниво от 16 стотинки, колкото беше и в края на 2017 г. За едногодишен период стойността ѝ е нараснала с 0,01 лева в резултат от навлизането в обращение на монетата с номинална стойност 2 лева.

В края на март делът на възпоменателните монети в общата стойност на парите в обращение е 0,05% и се запазва на нивото от края на 2017 г.

В изпълнение на монетната си програма за 2018 г. Българската народна банка вече пусна в обращение две сребърни възпоменателни монети (всяка с номинална стойност 10 лева): „Българско председателство на Съвета на Европейския съюз, 2018 г.“ и „140 години от Освобождението на България“.

Брой на неистинските български банкноти (януари – март 2018 г.)

	100 лв.	50 лв.	20 лв.	10 лв.	5 лв.	2 лв.
Нециркулирали банкноти	0	0	0	0	0	0
Циркулирали банкноти	2	41	76	25	0	0

Източник: БНБ

През първото тримесечие на тази година в общия брой на задържаните фалшиви български банкноти най-голям е делът на купюрата от 20 лв. (52,78%). По-малък е делът на неистинските книжни пари от 50 и 10 лева, съответно с 28,47% и 17,36%.

За три месеца са хванати и две фалшиви столевки.

От януари до март в централната банка са регистрирани и задържани общо 139 броя подправени български разменни монети, от които 13 броя от 2 лева, 36 броя от 1 лев и 90 броя от 50 стотинки.

През първите три месеца на тази година БНБ регистрира и задържа 5368 броя евро, 85 броя щатски долари и 40 броя банкноти от други чуждестранни валути.

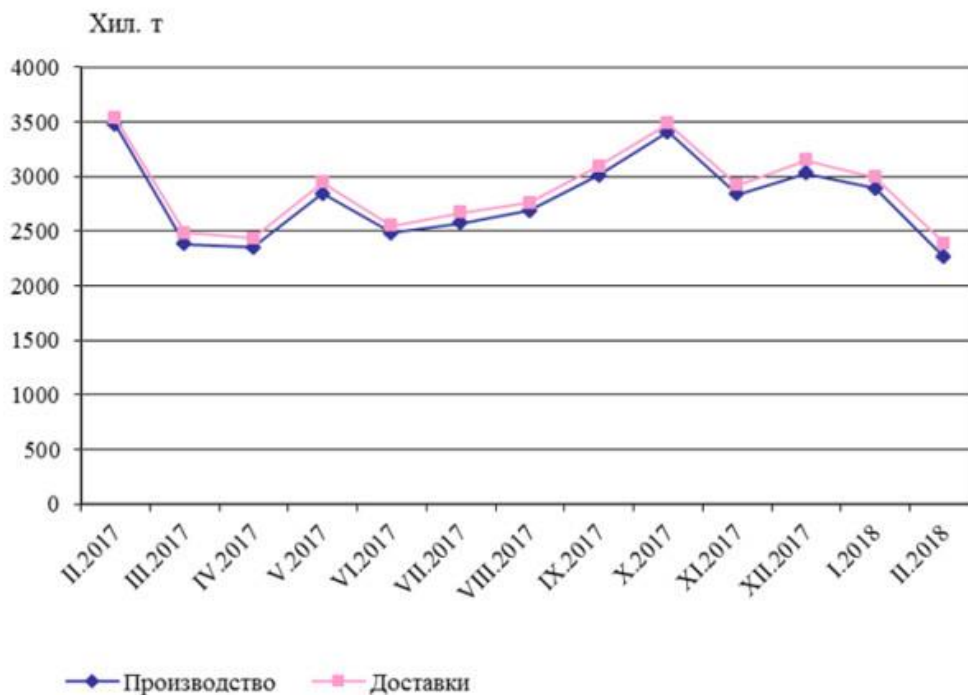
News.bg

✓ Намалява производството на всички енергийни продукти в България

Родното производство на почти всички енергийни продукти у нас намалява. Това сочат данни на Националния статистически институт (НСИ) относно продукцията и доставките на енергийни продукти в България.

През месец февруари 2018 година спрямо предходния месец януари намалява производството на всички енергийни продукти, освен производството на пропан-бутанови смеси, при които не се отчетат изменения.

Производство и доставки на твърди горива

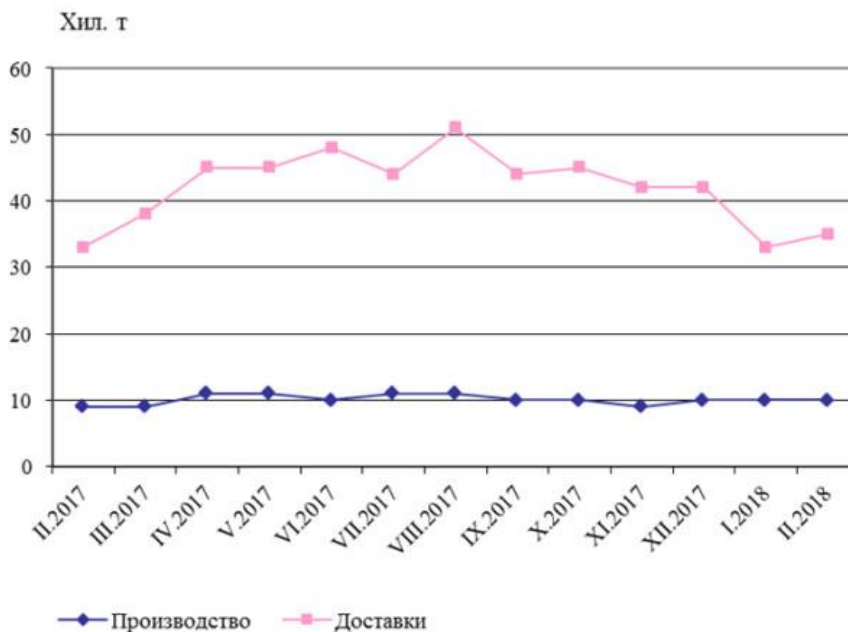

Източник: НСИ

За посочения период производството на твърдите горива у нас намалява с 21.8%, достигайки до 2 261 хиляди тона продукция. Производството на безоловен бензин намалява с 19.4%, достигайки до 129 хиляди тона. Производството на електроенергия намалява с 6.1%, достигайки до 3 881 ГВтч.

Най-голям спад се наблюдава при производството на дизелово гориво - добивът намалява с 31.3%, достигайки до 169 хиляди тона.

Производство и доставки на пропан-бутанови смеси

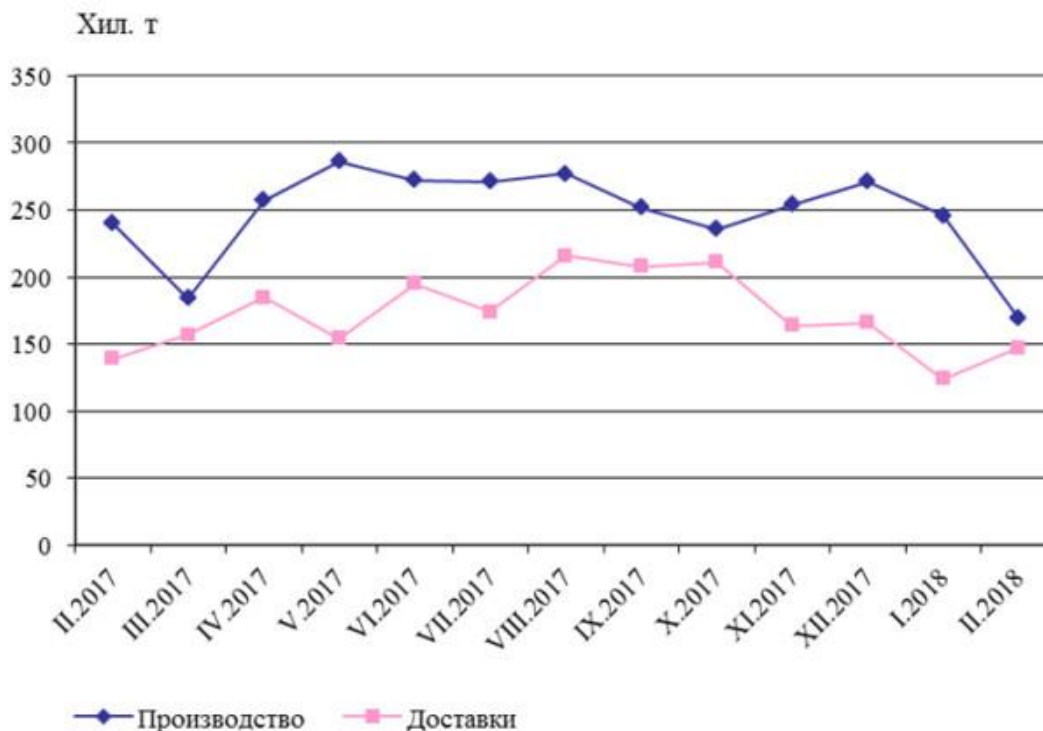

Източник: НСИ

През месец февруари 2018 година спрямо същия месец на предходната 2017 година най-голям спад при производството на енергийни продукти се отчита при твърдите горива - с 34.9%. При дизеловото гориво спадът е с 29.6%, при безоловния бензин - с 14.6%, при електроенергията - с 4.4%.

За посочения период ръст на производството се наблюдава само при добива на пропан-бутанови смеси - с 11.1%.

Производство и доставки на дизелово гориво

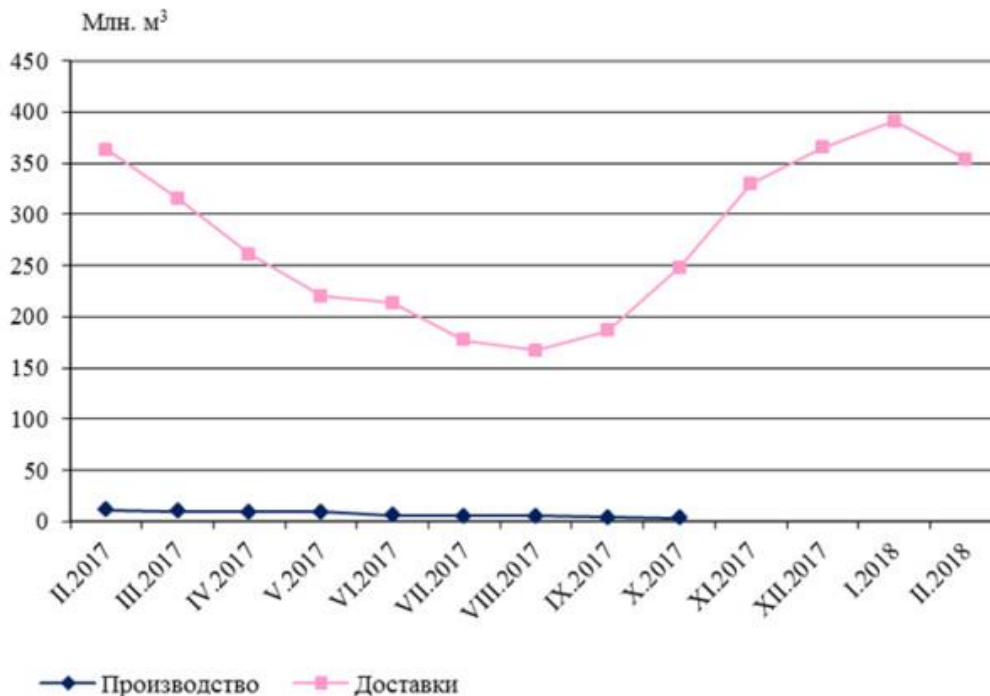

Източник: НСИ

Данните на НСИ относно доставките на енергийни продукти сочат, че през февруари 2018 година спрямо януари същата година нарастват доставките на дизеловото гориво - с 18.5%, достигайки до 147 хиляди тона. Ръстът на доставките при безоловния бензин е с 9.1%, до 36 хиляди тона. При пропан-бутановите смеси се наблюдава ръст с 6.1%, до 35 хиляди тона. За посочения период намаляват доставките на твърдите горива - с 20.2%, достигайки до 2 389 хиляди тона. Спадът при вноса на природния газ е 9.5%, достигайки до 354 млн. м3. Намаляват доставките и електроенергията. Там спадът е с 11.7%, до 3 177 ГВтч.

Производство и доставки на природен газ

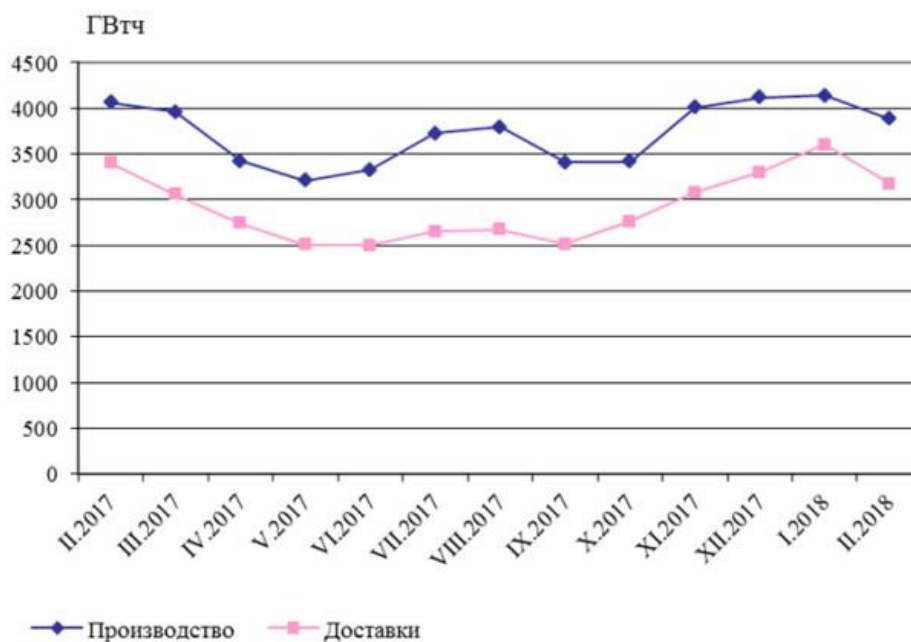

Източник: НСИ

Спрямо февруари 2017 година през февруари тази година нарастват доставките на безоловен бензин - с 20%. Доставките на пропан-бутанови смеси нарастват с 6.1%, а на дизелово гориво - с 5.8%.

Спрямо февруари миналата година през втория месец на 2018 година намаляват доставките на твърдите горива - с 32.4%. Спад на доставките се наблюдава и при електроенергията и природния газ, съответно с 6.6% и 2.5%.

Производство и доставки на електроенергия

Дарик

✓ Как ЕС може да се справи с проблемите пред политиката за потребителите?

Зам. генералният директор на Генерална дирекция "Правосъдие и потребители" Франсиско Фонсека Морийо ще има среща с представители на потребителските организации, бизнеса и националните органи, отговарящи за защита на потребителите. Тя ще се състои в Дома на Европа, съобщиха от Представителството на Европейската комисия (ЕК) в България.

Акцентът ще бъде представеният законодателен пакет на комисията - Нов търговски механизъм за потребителите.

Събитието е в рамките на инициативата на Комисията за поредица от "Потребителски диалози" в Европа, на които участниците ще имат възможност да споделят своите виждания за предложението на Комисията и начините, по които ЕС може да се справи с проблемите пред политиката за потребителите.

Модератор на срещата ще бъде председателят на Комисията за защита на потребителите Димитър Маргаритов.

✓ Парламентът гласува оставката на Емил Христов

Пленарното заседание на депутатите тази седмица ще започне с гласуване да бъде ли освободен предсрочно зам.-председателят Емил Христов.

Искане за оставката на Христов бе внесено от БСП, след като седмица по-рано в сградата на парламента не бяха допуснати хора с увреждания. Левицата събра необходимите подписи и ги внесе в деловодството, от ГЕРБ заявиха, че ще дадат подкрепата си за зам.-председателя на Народното събрание. Според управляващите БСП нямат реални предложения за законопроекти и исканата оставка е „опит за паразитиране на реални проблеми“.

В работата на народните представители тази пленарна седмица е и предложението от ПГ на "БСП за България" за първо гласуване на Законопроект за възрастните хора. Първо гласуване ще има и по предложението от ПГ Обединени патриоти Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс.

Работата на депутатите в четвъртък ще започне с първо гласуване на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт. Ще последва първо гласуване на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за „Държавен вестник“. Очаква се Съветът за електронни медии да представи отчета за дейността си за 2017 г.

Работната седмица за народните представители традиционно ще приключи в петък с парламентарен контрол.

Канал 3

✓ Новият Закон за движение по пътищата - кой и защо е на нож срещу промените?

Възражения имат автоинструктори и велосипедисти

Институтът за пътна безопасност организира среща във връзка с рискове за сигурността, които крият проектите на новият Закон за движение по пътищата, за пътните превозни средства и Закона за водачи на моторни превозни средства. Трите законопроекта бяха публикувани за обществено обсъждане, а предложението по тях ще се приемат до 4 май.

С кардиналните промени в 3-те закона държавата ще направи нов опит за намаляване броя на жертвите и произшествията по пътищата. За целта ще бъде въведен нов модел и сегашният закон се разделя на три – Закон за движението по пътищата, Закон за водачите на моторни превозни средства и Закон за пътните превозни средства.

През миналата година санкциите за нарушения по пътищата са увеличени двойно, но "ефект няма". Очевидно санкциите не вършат работа, беше констатацията на вътрешния министър Валентин Радев, който призова неправителствените организации да предложат нов модел за справяне с проблема.

Данните на МВР показват, че след двойния ръст на глобите през 2017 г. спрямо предходната са свалени номерата на 12 500 автомобили за различни нарушения, над 12 000 шофьори са загубили книжката си, около 250 000 са издадените наказателни постановления и около 900 000 - електронните фиша. Ефектът от наказанията е – 698 загинали на пътя през 2017 г. срещу 701-а жертви предишната година.

Спорните моменти около промените са няколко. Единият е свързан с обучението на бъдещите шофьори. Представителите на школите за обучение настояват за въвеждане на фазово обучение. Това означава не фиксирани часове за кормуване, а толкова, колкото е необходимо на човек да придобие нужните умения.

Друг спорен момент е свързан със записаното в законопроекта, че ако при принудително преместване на кола с участието на полицаи, тя бъде повредена, МВР не носи отговорност за щетата. В законопроектите отново никой носи отговорност за лошите пътища, които също са причина за катастрофи.

Каската и светлоотразителната жилетка стават задължителни за велосипедистите, според промените. Срещу това категорично се обявиха от "Велоеволюция". От там посочиха, че единствената страна в света, където това е задължително, е Австралия. В Европа такава изискване е имало в Македония, Сърбия и Босна, но са се отказали, след като вместо да намалее, травматизмът се е увеличил.

От организацията посочиха, че това ще бъде проблем и за велосипедите под наем в големите градове. В Бургас вече се дават колелета под наем и предстои да бъде пусната услугата в София, Варна и Добрич.

Как си представяте концесионерът да осигури каски и жилетки за ползващите колело под наем, попитаха от "Велоеволюция". Друга, посочена от тях слабост, е въвеждането на регистрация на велосипедите с двигател, без да е посочено какъв – електрически или бензинов. В законопроекта няма дефиниция какво е велотрасе, велоалея и т.н.

Според промените коланът става задължителен и за междуградските автобусите, които пътуват на повече от 30 км, предвижда още законопроектът. За камери по пътищата и обученията ще бъдат отделени 60 млн. лв.

"В законопроекта има и някои недомислени текстове. Например шофьорите нямат право да изпреварват трамваите от лявата страна", посочи бившият шеф на КАТ Алекси Стратиев, който сега работи в Института по пътна безопасност. Той уточни, че в София има места, на които няма как по друг начин да изпревариш трамвая.

Част от критиките бяха, че предложените законопроекта са "същият стар закон, но разделен на три". Причината няма нов модел за обучение, липсва административно-наказателна реформа и т.н.

Управляващите не се съгласиха с част от констатациите. Комисар Бойко Рановски от МВР посочи, че в законопроектите има много нови неща.

Най-важните са свързани с дейността на автосервизите, за които се въвежда регистрационен режим. Нови изисквания има и за продажбата на авточасти втора употреба – трябва да има пълна проследяемост на частта и нейната годност, каза зам.-министърът на транспорта Ангел Попов.

По думите му всички стикери от предното стъкло се махат и се заместват от електронен стикер с чип. На него ще има пълна информация за превозното средство – кога е направен последният технически преглед, платена ли е застраховка гражданска отговорност, годишният данък и т.н.

Ако се приеме текст в закона, полицаите ще санкционират и за неспазване на дистанция

Ако се приемат текстовете в проекта за Закон за движение по пътищата, които въвеждат задължителна дистанция между пътните превозни средства, Пътната полиция ще поиска снабдяване с технически средства, с които да я измерва, за да налага и санкции, каза след дискусията началникът на службата комисар Бойко Рановски.

В проекта за закон е записано, че минималната дистанция на път извън населено място е 40 метра, на скоростен път е 60 метра, а на магистрала - 70 метра. "В сегашния закон преценката за дистанцията е оставена на водача", поясни Рановски.

✓ Изтича крайният срок за обществено обсъждане на промените в ТЕЛК

Законопроект доведе до напрежение между властта и организациите на хората с увреждания

Днес изтича крайният срок за обществено обсъждане на готвените промени, регламентиращи работата на комисиите на ТЕЛК. Документът стана повод за протест от страна на организациите на хората с увреждания.

Новите текстове предвиждат проценти инвалидност да се дават само за основно, но не и за съпътстващи заболявания, както е в момента. Според друга промяна всяка диагноза вече ще има точно определен процент на неработоспособност. За да се спре злоупотребата с издаването на фалшиви ТЕЛК-ове от здравното министерство предлагат още да отпадне изискването лекарите от комисиите да работят на трудов договор. Освен това се планира лекарски комисии да се разкриват и в по-малките градове.

Според здравния министър Кирил Ананиев целта на промените е не да ощетява правата на хората с увреждания, а да ограничи злоупотребите в системата. Представителите на хората с увреждания обаче разчетоха промените, като ограничаващи правата им.

Ден преди националния протест по указание на премиера Бойко Борисов, здравното ведомство изтегли предложенията за промени в медицинската експертиза. Пациентите започнаха и поредица от срещи със здравния и социалния министър.

✓ Брюксел забранява пластмасовите чаши и сламки

В проекта се иска забрана и на пластмасовите чашки, клечките за уши, мокрите кърпички, филтрите за цигари и други

Детските рождени дни в ЕС вече ще се празнуват без балони на пластмасови дръжки, ако Еврокомисията осъществи намеренията си. Тя подготвя директива, която ще доведе до забраната на пластмасовите сламки, прибори, чинии и кутии за храна за еднократна употреба, пише 24 часа.

Така Европа иска да увеличи приноса си към опазването на световния океан и плажовете, които са силно замърсени с пластмасови отпадъци.

Според проект на документа, до който се е добрало изданието "Политико", Еврокомисията се е спряла първо на пластмасовите чинии, прибори, сламки и дръжки за балони, тъй като за тях съществуват достъпни алтернативи.

Специални мерки ще насърчават индустрията да ограничи производството на пластмасови продукти за еднократна употреба.

Документът предвижда въвеждането на допълнителни етикети, информиращи потребителите за алтернативни продукти, които се подлагат на рециклиране, както и предупреждаващи за вредата върху околната среда.

В проекта се иска забрана и на пластмасовите чашки, клечките за уши, мокрите кърпички, филтрите за цигари и др. Ако директивата бъде одобрена, държавите ще имат срок от 6 години, за да ограничат значително употребата на пластмасови чинии, вилици и лъжици. Очаква се проектодирективата да бъде предложена от ЕК за обсъждане до края на май.

[В. Стандарт](#)

✓ Чакаме газ от Гърция през лятото на 2020 г.

Истинска, реална диверсификация на доставките на природен газ България може да очаква най-рано през лятото на 2020 година. Българо-гръцката проектна компания ICGB откри вчера процедурата за възлагане на обществена поръчка за проектиране, доставка и строителство на междусистемна газова връзка Гърция - България, съобщи от Министерството на енергетиката. Прогнозната стойност на проекта е 145 млн. евро без ДДС, а срокът за изпълнение на поръчката е 18 месеца от сключване на договора.

Обявлението изпратено за публикуване в регистъра на Агенцията по обществени поръчки (АОП) и в Официален вестник на ЕС.

Междусистемната газова връзка е ключов и приоритетен инфраструктурен проект за България и Гърция, както и основен елемент в политиката на двете правителства за диверсификация на източници и маршрути на природен газ в региона. Това коментира Теодора Георгиева, изпълнителен директор от българска страна на проектната компания ICGB. Обявяването на тази процедура е знак, че проектът е в изключително напреднал етап, което създава условия строителството на газопровода да започне през последното тримесечие на 2018 г., посочи тя.

Очакваме въвеждането в търговска експлоатация на газовата връзка да бъде през 2020 г., допълни и изпълнителният директор от гръцка страна д-р Константинос Караянакос.

Изборът на изпълнител на проекта ще бъде направен чрез ограничена процедура по реда на ЗОП на два етапа: 1.) предварителен подбор и 2.) разглеждане, оценка и класиране на офертите на одобрените кандидати.

Акционери в регистрираната у нас компания ICGB са БЕХ (50%) и IGI Poseidon (50%), а съакционери с по 50% в IGI Poseidon са гръцката газова корпорация DEPA S.A. и италианската енергийна група Edison SpA.

[В. Монитор](#)

✓ С промени в закона въвеждат класификация на изкуствените езера: 2000 язовира менте гълтат пари от хазната

Държавна фирма взема изоставени и нежелани от общините водоеми

Над 2000 водоема на територията на страната са определени като язовири, без да отговорят на критериите за такива и за тях всяка година се харчат пари за поддържането. Констатацията е на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН), публикувана в мотивите към промените от депутати в Закона за водите.

Сега извършваните разходи ще бъдат пренасочени към създаването на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ (ДПУСЯ), която да поеме изоставените водоеми и тези, за които общините не могат да се грижат. У нас има 5700 язовира, като 20 на сто от тях са частна собственост.

Идеята бе обявена от икономическият министър Емил Караниколов непосредствено след наводненията през миналия месец в Брегово и три села от община Хайредин заради прелели неподдържани язовири в резултат на бързото снеготопене.

Чрез промените се въвежда два вида класификация на язовирите. Според първата те ще се делят на големи и малки. С измененията неголемите водоеми няма да подлежат на контрол за спазването на изискванията на Закона за водите и наредбата за техническа безопасност и експлоатация на язовирните стени, а за тях ще отговорят само собствениците им. Другата квалификация е по степен на опасност. Според тяхното състояние ще бъде определяно на какъв интервал от време ще се извършва проверката им. Колко са опасни водоемите ще се определя от комисии, назначени от областните управители, а критериите за класификация от друга комисия с представители на няколко министерства и учени, определена от правителството. За последните четири месеца ДАМТН е извършила 500 броя проверки на язовирните стени и съоръженията към тях. При близо една трета от тях са установени нарушения и са издадени 123 наказателни постановления. През изминалата година са установени 250 язовири с неизправности, като към края на миналата година броят им е намалял до 131, отчетат от агенцията.

В момента държавата стопанисва язовирите с национално значение. "Националната електрическа компания" ЕАД отговаря на онези водоеми, при чието контролирано източване произвежда електроенергия. Държавното "Напоителни системи" следи част от по-малките водоеми, но повечето от съоръженията са собственост на общините и са или отдадени под наем на частни фирми, или за тях не се полагат никакви грижи. С промените, които предстои да бъдат обсъдени от ресорните комисии в парламента, се образува държавно предприятие, което да осъществява комплексно управление на язовири – публична и държавна собственост, включително и поддръжка на язовирните стени и съоръженията към тях. В предложените разпоредби е посочено, че ликвидацията на язовири по волята на собствениците им, като разрешение за разрушаването им, както и на строежа на ново строителство на тяхно място, ще се дава от шефът на ДАМТН. Списъкът на язовирите, спрямо които ще бъдат предприемани действия ще се приема от Министерски съвет по предложение на председателя на агенцията за метрологичен и технически надзор. Предвижда се общините да възстановяват разходите за ремонти на язовири общинска собственост, освен ако общинските съветници не са приели решение за безвъзмездно прехвърляне на правото на собственост върху държавата- Подобен е и режимът, ако се наложат ремонти на стени на изкуствените водоеми, които се стопанисват от други държавни фирми, но само в случаите когато същите не разполагат със средства.

✓ Пътната агенция дава по 10 милиона за мантинели на година

Мантинели за над 40 млн. лева за републиканските пътища поръчва Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ) с обществен търг. Настоящите договори с пътните дружества изтичат до края на годината.

Обявената поръчка е за доставка и монтаж на ограничителни системи (мантинели) е за следващите четири години. рокът за подаване на офертите от кандидатите е до края на работния ден на 14 юни, съобщиха от агенцията.

Обществената поръчка е в 6 обособени позиции по районите на планиране в страната. Определената указателна цена за всеки район е 6,7 млн. лв. без ДДС. Общата индикативна стойност на обществената поръчка за 6-те обособени позиции е 40,2 млн. лв. без ДДС и се финансира от бюджета на АПИ.

✓ Готова е стратегията за отдаване на концесии

Стратегията за развитието на концесията, нейната структура и основното ѝ съдържание са готови, стана ясно след края на първото заседание на Координационния съвет по концесиите. Документът е изготвен от администрацията на Министерския съвет и предстои проектът на стратегията да бъде публикуван за обществено обсъждане.

Вицепремиерът Валери Симеонов е председател на съвета, създаден с новия Закон за концесиите. Неговите задачи са свързани с осигуряване на координация и съгласуваност при определяне и изпълнение на държавната политика относно концесиите. Във функциите му е да приеме и предложи на кабинета за одобряване Национална стратегия за развитие на концесиите и на План за действие за държавните концесии, да координира действията по изпълнението му, да обсъжда и дава насоки за отстраняване на системи проблеми, свързани с възлагането на концесиите и с изпълнението или прекратяването на концесионните договори.

Законът за концесиите предоставя възможност чрез концесия да бъдат изградени инфраструктурни обекти както от национално, така и с местно значение - части от републикански пътища, тунели, паркинги и гаражи, детски градини и други обекти на социалната инфраструктура, предназначени за социални дейности, здравеопазване, култура и др. За осигуряването на устойчив растеж, основан на иновациите, концесията трябва да бъде припозната, освен като източник на приходи, и като ефективно и ефикасно средство за създаване на публични ресурси, блага и услуги на еднаква или по-ниска цена от заплащаната при възлагане на обществени поръчки.

Economic.bg

✓ **Нанков обеща 100 млн. лв. за пътищата в Бургас и региона**

Транспортният министър бе на посещение на стартиралата рехабилитация в началото на „Тракия“

Нашата цел е до следващия туристически сезон да сме приключи целия скоростен път на север от Бургас с обхода на Поморие, остава само да изградим северната дъга, за която отново ще осигурим финансиране от държавния бюджет. Близо 100 млн.лв. са осигурени от държавата през последните две години и половина за ремонт и строителство на нови пътища, както и за повишаване на пътната безопасност в Бургас и региона. Това заяви транспортният министър Николай Нанков при посещение на големите инфраструктурни обекти, изпълнявани по Черноморието.

По негови думи строителството на една от най-натоварените отсечки – пътят Поморие-Ахелой, върви с ускорени темпове и четириленовият път ще бъде готов до 18 юни.

Нанков посети и стартиралата рехабилитация в началото на магистрала „Тракия“, на входа на Бургас, чийто участък не е ремонтиран през последните 20 години. Рехабилитацията тук ще завърши до 40 дни, допълни регионалният министър. Той подчерта, че са предвидени средства за пътната инфраструктура в района на Малко Търново, Царево, Камено, Дюлински проход за връзката между Варна и Бургас.

Относно строителството на магистрала „Струма“ транспортният министър заяви, че се изчаква решението на Министерството на културата за откритите археологически находки край пътя и е възможно трасето да бъде преместено.

✓ **Здравен експерт: Четете внимателно етикетите, ако искате да се храните здравословно**

Не можем да кажем, че трансмазнините са просто отрова, която някой влага нарочно в храните и ние се тровим с тях. Всичко е въпрос на доза. Затова е важен етикета, защото ние можем до известна степен да ограничим този прием с продукти, които са малко по-скъпи, но по-качествени. Това заяви главният държавен здравен експерт Ангел Кунчев в студиото на NOVA.

По негови думи, за да се храни човек здравословно, трябва да отдели доста време във внимателно четене на етикетите на продуктите. Той цитира последни изследвания, които гласят, че в храните се заместват жизненоважни съставки за организма. „Когато кажеш плодово мляко и съдържанието на плод е 2 пъти по-малко, отколкото в Западна Европа. Това е нечестна практика. Ние искаме да стане незаконна практика“, допълни той.

Кунчев обясни около какво се обединили европейските делегати на срещата за двойния стандарт при храните, която се проведе вчера в Националния дворец на културата (НДК), под егидата на Българското председателство. Храните, които са с една и съща марка в Европа и у нас трябва да предлагат същото качество и същите съставки.

За мен ще е голямо постижение ако ЕК отсъди тези практики не като нечестни, а като наказуеми“, завърши хранителният експерт.

✓ **Защо технологичните гиганти ще доминират политическия дебат идното десетилетие**

Технологичните гиганти оставят все по-голям отпечатък в социален, политически и икономически аспект

Технологичните гиганти оставят все по-голям отпечатък в социален, политически и икономически аспект. Глобалните рискове растат, а политици и регулатори имат тежката задача да намерят начин как да управляват сложните процеси, без да задушават иновациите.

Издание Project Syndicate очертава петте основни причини, поради които големите технологични играчи – някои от които вече се похвалиха със зашеметяващи приходи и ръст в цената на акциите през миналата седмица – ще останат в центъра на политическите дискусии и занапред.

Анализаторите са на мнение, че сензационната поява на Марк Зукърбърг пред американския Конгрес по повод скандала с неправомерното изтичане на данните на близо 90 млн. потребители на Facebook е само началото на още такива беседи с технологични лидери.

Ето и петте ключови казуса, които предстои да се разгърнат в бъдеще:

1. Поверителността. Европа вече поде крути мерки в това отношение новия Общ регламент за защита на данни (GDPR). Той влиза в сила след по-малко от месец – на 25 май 2018 г., и строгите му правила ще дебнат организациите зад всеки ъгъл. Документът засяга и американските компании (както и тези от всяка друга националност), ако те обработват данни на европейски граждани.

2. Пазарна мощ. В момента четирите най-големи компании по пазарна капитализация са именно технологични – Apple, Alphabet, Microsoft и Amazon. Господството на тези играчи и все по-широката им сфера на дейност няма как да остане във от ползването на властите, които са длъжни да следят за запазването на свободната конкуренция.

3. Контрол на информацията. Казуси като този с ширналите се в мрежата „фалшивите новини“ и руската намеса в президентските избори в САЩ само подчертават факта, че платформи като Google и Facebook имат все по-голямо влияние сред аудиторията. Онлайн медиите предоставят информация на все повече хора, като заменят традиционните източници. Тази роля обаче е натоварена от по-големи обществени задължения.

4. Концентрация на богатство. Успехът на технологичните компании е направил техните собственици едни от най-богатите хора в света. Това обаче допълнително задълбочава неравенството на фона на бавния ръст в заплатите на среднестатистическия работник.

5. Националната сигурност. Киберсигурността придобива тежест от нови измерения, включително заради предполагаемите кражби на интелектуална собственост, в каквито например Съединените щати обвиняват Китай. Пример за подобен казус е забраната на сделката по придобиването на Qualcomm от Broadcom, която бе спряна от американския президент Доналд Тръмп именно под претекст, че заплашва националната сигурност.

[В. Сега](#)

✓ Депутатите въстанаха срещу идеята заплатата им да се обвърже с работата им

ГЕРБ не желае дори минимално намаление на заплащането, защото част от колегите им щели да станат "хранителници на определени икономически кръгове"

Трагикомична дискуссия се разрази покрай скандала между ГЕРБ и БСП за депутатските заплати. В опит да парира предложението на БСП основната заплата на народните представители да се намали от 3540 лв. на 2976 лв., колкото беше в миналия парламент, Данаил Кирилов (ГЕРБ) саркастично предложи да се въведе направо нова формула за изчисляване: основата на депутатското възнаграждение да падне на 2976 лв., но тази сума да се получава само от присъствалите на всички гласувания в зала. На останалите заплатата да се намалява пропорционално на отсъствията им при приемането на законите. Всички партии, включително и ГЕРБ, моментално скочиха срещу идеята.

Ироничното контрапредложение на шефа на правната комисия всъщност е съвсем логично - всички останали граждани на България получават заплати според резултата от работата си. При новата формула депутати като Делян Пеевски от ДПС, които от година не са стъпвали в парламента, не би трябвало да вземат заплати изобщо. В момента 99% от законите се гласуват от шепа депутати, които даже не си правят труда да вникват в същността им.

Депутатите обаче нямат никакво намерение да обвързват заплатите си с работата си. Депутати от БСП нарекоха предложението провокация. Според тях това е абсурдно, защото на някои народни представители заплатата може да падне до 300 лв. - например ако са участвали само в 10% от гласуванията в месеца. Освен това било очевидно, че Кирилов се държи несериозно. Останалите присъстващи също се възмутиха. Редакцията на Кирилов въобще не беше гласувана.

ГЕРБ, "Обединените патриоти" и "Воля" отхвърлиха и проекта на БСП, като обвиниха социалистите в популизъм. Шефът на парламентарната група на ГЕРБ Цветан Цветанов коментира, че ако заплатите на депутатите паднат с около 15%, част от колегите му може да станат "хранителници на определени икономически кръгове". Гласуването на искането на БСП в пленарна зала се очаква утре и най-вероятно ще бъде отхвърлено. Така депутатските заплати ще продължат да се актуализират на всяко тримесечие - те вземат три средни брутни заплати в общественния сектор според данни на НСИ.

На 19 април социалистите внесоха проект за промяна на парламентарния правилник, с който искат още премахването на депутатските ваканции по Коледа и Великден и запазването само на лятната ваканция от 1 до 31 август. Цветан Цветанов обясни, че точно тогава ходел да се вижда с избирателите.

Засега никой не желае да посегне на другите финансови придобивки на депутатите, като например надбавката с 15% към заплатата за участие в парламентарна комисия, още до 5% за участие в подкомисии, временни комисии и в работни групи. Не се премахват и начисленията за трудов и за професионален опит - 1% на година, за степен "доктор" - 10%, а за "доктор на науките" - 15%. Депутатите ще продължат да получават и до 2/3 от заплатата си допълнително, за да плащат на сътрудници, анализатори, консултанти и др.

[Dnes.bg](#)

✓ Министри: Оставката не е проблем, има лидерски дефицит в опозицията!

Преди 6 май властта усилено обсъжда военна техника и изтребители

Преди празника на Българската армия - 6 май, усилено се обсъждат проектите за модернизация.

Министърът на отбраната Красимир Кракачанов събщи на пресконференция, че двата проекта на ведомството за нова бронирана машина и нови изтребители са на междуведомствено съгласуване, като тече двуседмичният срок.

На следващото заседание на МС, ако всички министри са готови с позициите на ведомствата си, проектите ще могат да влязат в дневния ред. Проектите са на стойност съответно 1,220 млрд. лева и 1,5 млрд. лева.

Каракачанов събщи, че вчера и днес е имало заседание с премиера Бойко Борисов, вицепремиера Томислав Дончев и финансовия министър Владислав Горанов за проектите за модернизация на армията.

По проекта за новите изтребители министърът напомни, че е направена промяна, като в предишния проект за инвестиционни разходи от 2016 г. са били посочени осем самолета, а сега - минимум осем. Нашата основна амбиция е да снабдим авиацията с нови изтребители, за да могат те да изпълняват в пълен обем ангажиментите, ще продължим да поддържаме и съществуващата авиационна техника, каза Каракачанов.

В отговор на въпрос той изрази надежда "Грипен" да участва в конкурса за нови изтребители, предаде БТА.

Каракачанов напомни, че към момента е сключен договор за поддръжка на МиГ 29 с РСК МиГ за 81,5 млн. лева. Един от хеликоптерите Ми 17 изпълнява функции по гасене на пожари, амбицията ни е да "вдигнем" още един такъв хеликоптер, каза още министърът на отбраната.

По въпроса с хеликоптерите "Кугър" Каракачанов съобщи, че междуведомствена работна група обсъжда дали може поне два от тях да се приспособят за медицински цели в Северна и в Южна България само за спешни случаи.

Голямото ни желание, освен да говорим за придобиване на нова бронирана машина за сухопътните войски, е да се видят и възможностите от техническа и финансова гледна точка за модернизация на съществуващите, каза Дончев и добави, че сега голяма част от машините, които са на въоръжение, подлежат на модернизация.

В отговор на уточняващ въпрос за бронираната машина Каракачанов каза, че се говори за "нови машини, които ще се сглобяват в България", като по този начин в процеса ще може да участват и български фирми, ще има нови работни места и поддръжката на тази техника ще става в страната.

Министърът на финансите Владислав Горанов коментира по повод организираните от БСП протест срещу корупцията и бедността в рамките на отбелязването на 1 май и предстоящата година от управление на кабинета "Борисов", че добрата новина е, че вече една година страната се движи в правилна посока, като визира ръста на БВП, намаляването дълга, ръста на доходите. Той посочи, че икономиката се развива с много добри темпове и каза, че резултатите за тази година ще са по-добри от предходната.

Това, което се случва в държавата, независимо от възприятието в главите на опозицията, е положително и може да се измери чрез макроиндикатори, заяви финансовият министър и отбеляза, че има лидерски дефицит в опозицията.

Каракачанов изтъкна по темата за митинга на БСП, че не е хубаво да се руши държавността. Когато ти си разрушавал основите на властта, утре на теб ще ти е трудно, каза той. Сред постигнатото досега от кабинета вицепремиерът изтъкна факта, че 22 000 деца повече са в училищата, увеличаването на заплати в сектор "сигурност", покупката на нова отбранителна техника. Той съобщи, че от следващата година отново ще има пари за увеличение на заплатите на военнослужещите.

Вицепремиерът Томислав Дончев посочи по темата за митинга, че влизането в МС не става със засилване по "Дондуков", а през избори и изтъкна, че оставката за правителството никога не е била проблем. Но година след изборите, някой да призовава за оставка, това е призив за някакъв друг вид демокрация, посочи Дончев. Той пое ангажимент в ускорени срокове, при спазване на всички закони, да бъдат довършени всички транспортни артерии и първо коридор 4.

По темата за социални искания Дончев каза, че голямата задача, която стои пред правителството, "е да се идентифицират тъмните и сивите зони в социалната система". "Сивите зони" са хората с безспорна нужда и те не са обхванати адекватно от социалната система и това ни е приоритетна задача, заяви вицепремиерът и добави, че трябва да се видят и "тъмните зони", в които потъват пари, без някой да има право на тях. За да има адекватно работеща социална система, не трябва да разрушаваме институциите и крепежните елементи в обществото, както и да се поставят разделителни линии в обществото, добави още той.

✓ "Стандард енд Пуърс" понижи кредитния рейтинг на Турция

Причината - влошаване на дефицитите и на инфлацията

Рейтинговата агенция "Стандард енд Пуърс" (Standard and Poor's) понижи вчера рейтинга на Турция по държавния дълг, като се позова на влошаване на дефицитите и на инфлацията. Това предаде Франс прес, цитирана от БТА.

Оценката е намалена на "ВВ-/В" вместо "ВВ/В", със стабилна перспектива.

Новината идва в разгара на подготовката за президентските избори в Турция. Държавният глава Реджеп Ердоган насрочи предсрочен вот на 24 юни – с половин година по-рано от датата на редовния.

Sinor.bg

✓ Зелените плащания ще се пуснат след Гергьовден

Проблемни казуси по мерки 10 и 11 за биоземеделие и агроекология от селската програма са причина зелените плащания да започнат да се превеждат след вместо преди Гергьовден. Средствата ще се пуснат по сметките в началото на следващата седмица, съобщи в интервю за Агропловдив.БГ Живко Живков, изпълнителен директор на фонд „Земеделие“.

Според индикативния график на агроминистерството субсидиите за екологично насочените площи трябваше да се преведат в периода от 10 до 30 април.

Преди седмица министър Порожанов предположи, че средствата ще се пуснат преди 5 май, но очевидно грешки и застъпвания по двете мерки от ПРСР са причина за забавянето.

Едва след пълното изчистване на зелените плащания ще може да се дадат и субсидиите на хектар за протеиновите култури. Колкото до парите за памукопроизводителите те също ще се пуснат през май.

Няма яснота точно кога ще се пуснат и парите по двете мерки от ПРСР.

[БНР](#)

✓ ЕК ще представи следващата многогодишна финансова рамка за периода от 2021 до 2027 година

Европейската комисия ще представи следващата многогодишна финансова рамка за периода от 2021 до 2027 година. В нея ще трябва да бъде отчетен финансовият ефект от излизането на Великобритания от Европейския съюз. Очаква се да има повече пари за отбрана и сигурност, но да бъдат намалени средствата за земеделие и за кохезионните фондове.

Най-голямото опасение е, че фондовете за Източна Европа ще бъдат пренасочени към държавите от Южна - нещо, което бе отречено от ресорния еврокомисар Гюнтер Йотингер. Едно е сигурно - ще има повече пари за отбрана и за овладяване на евентуален нов бежански поток

Държавите са разделени дали да подкрепят увеличаването на европейската вноска, която в момента е един процент от brutния вътрешен продукт. Финансовият министър Владислав Горанов

"Принципът, който е 1,1 X, заложен от Комисията, надявам се да успеем да постигнем съгласие в рамките на австрийското председателство", което означава до края на годината. Част от държавите могат да изгубят и субсидии, защото не се придържат към общите европейски решения или имат проблеми с върховенството на закона.

Profit.bg

✓ Доларът близо до 4-месечен връх преди изявлението на Фед

Азиатските акции поевтиняват днес, а доларът се търгува близо до четиримесечен връх, докато инвеститорите изчакват изявлението от предстоящата среща на Федералния резерв, за евентуални индикации относно темповете на затягане на паричната политика.

Азиатско-тихоокеанският индекс на MSCI и японският Nikkei се понижиха с по 0.2%.

На Уолстрийт вчера S&P 500 добави 0.25%, подпомогнат от оптимизма около преговорите за търговските взаимоотношения на САЩ. Акциите на Apple поскъпнаха с около 4% в следбурсовата търговия. Компанията обяви повисоки от очакваните приходи и печалба за последното тримесечие.

Във вторник индексът Dow Jones се понижи с 0.27%, докато технологичният Nasdaq Composite нарасна с 0.9%.

Доларовият индекс, който следи представянето на долара спрямо кошница от шест други основни валути, се търгува близо до четиримесечния си връх, достигнат вчера.

Доларът излезе на положителна територия за 2018 г., преди края на срещата на Фед за определяне на паричната политика по-късно днес.

Доларовият индекс се понижи с 0.1%, до 92.379 пункта. Вчера индексът нарасна до 92.570 пункта, което бе най-високото му ниво от близо четири месеца.

Доларът бе подкрепен от перспективите за силна щатска икономика, на фона на признаците за забавяне на икономически растеж в останалата част от света и най-вече в Европа

Еврото поскъпна с 0.1%, до 1.2004 долара. Вчера еврото падна до 1.1981 долара, което бе най-ниското му ниво от 11 януари насам.

В началото на азиатската сесия доларът поскъпна до 109.92 спрямо йената, което бе най-високото ниво от близо три месеца. Впоследствие щатската валута отстъпи с 0.1%, до 109.73.

Лихвата по щатските 10-годишни облигации остава без промяна на ниво от 2.978%.

Цените на петрола запазват позиции днес, подкрепени от опасенията, че САЩ може отново да наложи санкции на Иран, която е основен износител на суровината.

Фючърсите на петрола от сорта брент поскъпнаха с 0.1%, до 73.21 долара за барел. Миналата седмица цената на брента нарасна до тригодишен връх от 75.47 долара за барел.